

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน
๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๑ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร ผศ.อรรณพ หอมจันทร์ และ อ.คำปิ่น อักษรวิสัย ปธ.๙ ได้รับเชิญจากคุณทวีศักดิ์ อุ่ณจิตติกุล และชมรมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้สนใจศึกษาพระธรรมวินัย เพื่อไปสนทนาธรรมที่อาคารบุญอินทร์มพรรย์ คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ระหว่างเวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๖.๐๐ น.

การเดินทางมาสนทนาธรรมของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และคณะวิทยากรของมูลนิธิฯ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๕ ของปีนี้ (๒๕๖๑) ก่อนหน้านี้นี้ ท่านได้เคยเดินทางมาสนทนาธรรมที่สมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ตามลำดับ

สำหรับการสนทนาที่ใครจะนำมาบันทึกไว้ในครั้งนี้ เป็นความการสนทนาเรื่อง เถรวาท ที่ท่านอาจารย์และคณะวิทยากรได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า พระพุทธศาสนาเถรวาท โดยละเอียด และชัดเจนอย่างยิ่ง ครบถ้วนด้วยเหตุผล ตามพระธรรมวินัยที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้เพื่อความเป็นอยู่โดยผาสุกของหมู่สงฆ์ ที่เมื่อได้ฟังพระธรรมเข้าใจ รู้ถึงอภัยภัยของตนเอง สละเพศของคฤหัสถ์ ละอาคารบ้านเรือน ทรัพย์สิน วงศาคณาญาติ ออกบวชสู่เพศบรรพชิต เพื่ออยู่ประพฤติปฏิบัติขัดเกลากิเลส อันเป็นชีวิตที่ต่างจากความเป็นอยู่ของคฤหัสถ์โดยสิ้นเชิง

คุณทวีศักดิ์ :

ท่านอาจารย์ครับ อยากให้ท่านอาจารย์ได้กรุณากล่าวถึง "พระพุทธศาสนาเถรวาท" คำนี้เพื่งบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในหมวดของแนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๗ ในรัฐธรรมนูญฉบับที่

ผ่านมา บัญญัติไว้เพียงว่า พระพุทธศาสนา ไม่มีอะไรต่อท้าย แต่ว่าในฉบับล่าสุดนี้ได้บัญญัติถ้อยคำว่า "พระพุทธศาสนาเถรวาท" แล้วก็มีคำว่า "พระธรรมวินัย" อยู่ในนั้นด้วย อยากให้ท่านอาจารย์ได้กรุณาให้ความรู้ ความเข้าใจในเบื้องต้นครับ

ท่านอาจารย์ :

เข้าใจทีละคำ ก็จะต้องเจนนะคะ "เถระ - วาทะ" เถรวาท ขอเชิญคุณคำปั่นค่ะ

อ.คำปั่น :

คำว่า เถระ - วาทะ มีคำสองคำรวมกัน ก็คือ คำแรก เถระ คือ มั่นคง ไม่เปลี่ยนแปลง และ วาทะ คือ ถ้อยคำ หรือว่า คำพูด ในอรรถกถา จะมีคำว่า เถระ-วาทัง ก็คือ วาทะที่มั่นคง คำที่มั่นคง มาจากไหน? มาจากคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่พระองค์ได้ทรงแสดงแก่อกุลแก่พุทธบริษัท ซึ่งก็มาจาก พระปัญญาตรัสรู้ของพระองค์ พระอรหันตสาวกทั้งหลาย พระอริยบุคคลทั้งหลาย ที่ท่านได้รับประโยชน์จากพระธรรม ท่านก็ดำรงสืบต่อพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ท่านก็กล่าว แสดงธรรมะ ตามที่

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ไม่เปลี่ยนแปลงในถ้อยคำ ซึ่งเป็นคำที่กล่าวถึงสิ่งที่มีจริงนั้น ก็ดำรงสืบต่อความเป็นจริงของธรรมะจนถึงยุคนี้ สมัยนี้ เพราะฉะนั้น คำพูดทั้งหมดที่มาจากพระปัญญาตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงเป็นถ้อยคำที่มั่นคง เพราะว่า ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ว่าเป็นประโยชน์เกื้อกูลสำหรับผู้ที่มีโอกาสได้ยินได้ฟัง เพื่อความเข้าใจในความเป็นจริงของธรรมะครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์ :

พระพุทธพจน์ เป็นคำของใคร? พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จากพระปัญญาที่ได้ตรัสรู้ ไม่มีใครที่จะกล่าวคำนั้นได้ด้วยตัวเอง แต่ว่าต้องเป็นผู้ที่ได้ตรัสรู้ความจริงถึงที่สุด เพราะฉะนั้น แต่ละคำ ที่เป็นพระพุทธพจน์ คำที่พระองค์ตรัสแล้ว เป็นความจริงซึ่งใครก็เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ไม่ว่าจะสวรรค์ พรหม เทพใด ๆ ก็ตาม ยังต้องลงมาเฝ้า ทูลถามปัญหา แสดงให้เห็นว่า ไม่มีใครที่จะเปรียบพระองค์ได้ ในพระปัญญาคุณ

เพราะฉะนั้น ผู้ที่ฟังธรรมะแล้ว จะเป็นผู้ที่ยืนยัน หรือว่า ไม่มั่นคง? เพราะเหตุว่า วาทะ เป็นคำพูดของใครก็ได้ ใช่ไหม? เช่น เราฟังธรรมะแล้ว เราพูดธรรมะต่างกันไหม? ก็เป็นวาทะของแต่ละคน คนนี้จะกล่าววาทะอย่างไร ก็ตามความคิด ความเข้าใจ เพราะฉะนั้น มี "อาจารย์วาท" อาจารย์ยะ-วาทะ ผู้ที่ฟังธรรมะแล้วก็มีความเห็นต่างคนก็ต่างเห็นไป ตามความคิด ความเข้าใจ ไม่มั่นคง

แต่ถ้ามั่นคงแล้ว หมายความว่า ไม่เปลี่ยนคำจริง ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ เพราะว่าคนฟังสามารถเข้าใจ เข้าถึงคำจริงนั้น

ว่า คำนั้น ใครก็กล่าวไม่ได้ นอกจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งผู้ฟังแล้ว ก็ไตร่ตรอง รู้ว่าคำนั้นเป็นคำจริง เพราะฉะนั้น วาทะของผู้ที่รู้ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสคำจริงซึ่งใครก็เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เป็นวาทะที่มั่นคง

เพราะฉะนั้น ท่านพระอานนท์เถระ ท่านพระมหากัสสปเถระ ท่านพระอนุรุทธเถระ พระอรหันต์ทั้งหลาย เป็นผู้ที่ยืนยัน ในคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเหล่านั้นไม่ได้เปลี่ยนเลย ไม่ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทรงบัญญัติสิกขาบทเพื่อที่จะให้ผู้ที่อยู่อุปสมบทที่จะขัดเกลากิเลสในเพศบรรพชิต ดำเนินตามรอยพระบาทของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งกายและวาจา ที่จะต้องขัดเกลา ตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้ยืนยันไม่เปลี่ยน เพราะว่ามี ความมั่นคง

...ด้วยเหตุนี้ เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงดับขันธปรินิพพานแล้ว มีการกระทำสังคายนา เพื่อที่จะรวบรวมคำทั้งหมดของพระองค์ ให้เป็นหลักฐานที่มั่นคง ประชุมกัน กระทำสังคายนา ท่านเหล่านั้น "รักษาคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ ไม่เปลี่ยนเลย" เป็น "เถรวาท" (เถระ - วาทะ) แต่ว่า ถ้าต่อมา มีการที่จะเข้าใจ คิดว่า ธรรมะก็ต้องเปลี่ยนไปตามกาลสมัย เพราะฉะนั้น อาจารย์บางท่านก็คิดว่า ก็เปลี่ยนได้ ไม่ได้ครองจีวร แต่ เปลี่ยนไปตามขนบธรรมเนียม ประเพณี

หรืออะไรก็ตาม ที่ไม่มั่นคง คำนั้นก็ เป็น "อาจารย์วาท" หมายความว่า เป็นคำของอาจารย์ ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความเห็น มีความคิด อย่างนั้น แล้วคนอื่นก็เชื่อถือตาม

เพราะฉะนั้น เถรวาท ต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคง ในคำของพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่าได้ประจักษ์แจ้งความจริง ไม่เปลี่ยน

ด้วยเหตุนี้ ต่อมาภายหลังถึงในยุคนี้ ก็จะมีคำสอนซึ่งหลากหลาย ต่างกันมาก แต่ว่า คำสอนใดที่เป็นคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธ เจ้า และผู้นั้นสามารถที่จะเข้าใจมั่นคงได้ ผู้นั้นก็จะไม่เปลี่ยนเลย ไม่ว่าจะเป็นพระธรรมและพระวินัย ก็จะดำรงรักษาความมั่นคงไว้ เพราะเป็นคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิกขาบททุกข้อ พระสัมมา สัมพุทธเจ้าทรงบัญญัติด้วยพระองค์เอง จะมีใครที่จะบัญญัติได้ ดีกว่าไหม? เก่งกว่า ที่จะเปลี่ยน ได้ไหม? เป็นไปไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น เถรวาท เถระ - วาทะ ไม่เปลี่ยน...

คุณทวีศักดิ์ :

ก็เป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะว่า เกี่ยวข้องกับความเห็นถูก หรือ ความเห็นผิด ถ้ามีการศึกษาและเข้าใจในพระพุทธศาสนาเถรวาท ตรงตามพระพุทธพจน์ในพระธรรมวินัย ก็ย่อมเป็นเหตุไปสู่ ความเห็นถูก หรือที่เรียกว่าสัมมาทิฐิ แต่ในทางกลับกัน ถ้าเราไป ฟังหรือไปศึกษา ไปอ่าน ซึ่งไม่ตรงกับพระพุทธศาสนาเถรวาท จะ เป็นนิกาย เป็นลัทธิอื่นใดก็แล้วแต่ ก็ย่อมนำไปสู่ความเห็นผิดหรือ มิจฉาทิฐิ ก็อยากจะสนทนากับอาจารย์อรรณพว่า ในทุกวันนี้

พุทธบริษัทในประเทศไทยของเรา ก็ประกอบด้วยทั้งภิกษุ และ อุบาสก อุบาสิกา ภิกษุก็คือผู้บวชในเพศบรรพชิต อุบาสก อุบาสิกา ก็คือเรา ๆ ท่านทั้งหลายที่ไม่ได้บวช ความเห็นผุดเกิดขึ้นในพุทธบริษัทอย่างกว้างขวางมาก ในแง่ที่เรา นั่งในที่ประชุมแห่งนี้ เราเริ่มมีความเห็นถูก มีความเข้าใจถูกแล้ว แต่เมื่อเราไปพบกับสิ่งที่ไม่เป็นไปตามหลักธรรมคำสอน ไม่เป็นไปตามพระธรรมวินัย เราจะประพฤติปฏิบัติอย่างไร เช่น บางคนก็นิยมตื่นเช้าไปทำบุญตักบาตร เพราะรู้ว่าสบายใจ จิตใจผ่องใส ก็รู้อยู่แค่นั้น บางคนก็ทำบุญ อธิษฐาน ไปสวด ไปขอ ด้วยความต้องการ ไม่ใช่ชาวพุทธที่มีปัญญา หรือแม้กระทั่งภิกษุ ออกบิณฑบาต จริง ๆ ภิกษุต้องออกบิณฑบาต แต่ภิกษุในทุกวันนี้ เราก็เห็นยืนอยู่ตามจุดต่าง ๆ จะเป็นตลาด เป็นร้านค้าย่านถิ่น ก็แล้วแต่ แล้วก็ยังรับเงินด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ อยากให้ท่านอาจารย์อรรณพได้กล่าวถึงครับ

ผศ.อรรณพ :

ก็เป็นประโยชน์มาก ที่อาจารย์ทวิศักดิ์ได้กราบเรียนท่านอาจารย์ ตั้งแต่พระพุทธศาสนาเถรวาท ตามพระธรรมวินัยคืออะไร และ รัฐธรรมนูญฉบับล่าสุดก็ดีมาก เป็นไปตามพระธรรมวินัยด้วยการ บรรจุข้อความ พระพุทธศาสนาเถรวาทไว้อย่างชัดเจนที่สุด แต่แม้ บรรจุไว้ในกฎหมาย แต่ชาวพุทธไม่มีความเข้าใจว่าพระพุทธศาสนาเถรวาทคืออะไร เข้าใจธรรมะ พระวินัย บ้างไหม ถ้าไม่เข้าใจว่า

ธรรมะคืออะไร ก็ไปทำสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่ตรงตามคำสอน เพราะเพียงแค่ว่าคิดว่าเป็นคนพุทธ เราก็อยากจะละกิเลส แต่ก็ไม่เข้าใจธรรมะเลย แล้วเราก็ไปหาธรรมะ ถ้าเราตอบได้ว่า ธรรมะอยู่ที่ไหน ท่านจะไปหาธรรมะที่อื่น ๆ หรือ? ท่านจะสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรม หรือท่านจะไปที่สถานที่ปฏิบัติธรรมไหม? ในเมื่อท่านเข้าใจด้วยปัญญาว่า ธรรมะคืออะไร และธรรมะอยู่ที่ไหน ขณะนี้มีธรรมะไหม หรือปฏิเสธสิ่งเหล่านี้หมดเลย เพราะฉะนั้น ก็คือ ไม่เข้าใจธรรมะ ก็ไปทำอย่างนั้น

และที่สำคัญ รากแก้วของพระพุทธศาสนา ก็คือ พระวินัย พระวินัยมีถึง ๒๒๗ ข้อ สำหรับพระภิกษุ แต่บางประการที่ชาวพุทธเราไม่ได้เข้าใจเลย เราก็ควรรับรู้บ้าง เช่น ภิกษุในธรรมวินัย ไม่รับและไม่ยินดีในเงินและทอง ถ้าเป็นเพียงแค่ว่า เราไม่รู้ เราอยากจะเอาเงินไปให้พระภิกษุ ไม่อย่างนั้นท่านจะอยู่อย่างไร แต่เราลืมไปว่า ไม่ได้มีใครบังคับให้ไปบวช ถ้าเราไปบวชเพื่อที่จะไปอยู่แบบชาวบ้านเหมือนเดิม ความเสียหายเกิดขึ้นเยอะ ทั้งในส่วนของคุณคณผู้ที่ไม่รู้แล้วไปบวชนั้นด้วย เราเกณฑ์กันไปบวชบ้าง เราสนับสนุนการไปบวชบ้าง โดยที่เราไม่รู้จักเลยว่า การบวชคืออะไร? และชีวิตที่ต่างกันของผู้ที่บวชเป็นภิกษุกับฆราวาส คืออย่างไร? ก็คิดว่า ท่านก็ต้องอยู่แบบเรา เอาเงินเอาทองไปให้ ก็เป็นสิ่งที่ไม่ได้เป็นชาวพุทธ ไม่ได้เป็นเถรวาท เพราะพระเถระที่ท่านได้กล่าวคำที่มั่นคง เป็นเถระ - วาเท วาเทก็แปลว่าคำพูด เป็นคำกล่าว คำสอน สืบกันมาอย่างมั่นคง เพราะความจริงเป็นจริง เปลี่ยนไม่ได้

ธรรมะ สนทนากันมาเป็นพื้นฐานพอสมควรแล้วว่า ธรรมะคือสิ่งที่เกิดตามเหตุตามปัจจัย และใครจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ความจริงเป็นอย่างนี้ ผู้รู้จริงท่านก็แสดงไว้อย่างนี้ ถ้าผู้ที่จะเจริญกุศลในเพศพระภิกษุ ท่านก็ต้องรักษาสิกขาบท อย่างมหาวิทยาลัยเกษตรที่เราทำงานอยู่นี้ เราก็อยากให้นิสิตเขาทำถูกระเบียบ เป็นนิสิตก็อยากให้ทำถูกระเบียบ แคนิสิตไม่ทำตามระเบียบของนิสิต เราก้ยังรู้ว่าไม่เหมาะสม แต่ถ้าปฎิญาณตนเป็นบุตรของพระพุทธเจ้า เป็นศากยบุตรแล้วไม่กระทำตาม (พระวินัยบัญญัติ) และพุทธบริษัทก็ไม่ได้มีแค่บรรพชิต อย่างที่อาจารย์ทวีศักดิ์ท่านพูดไปแล้ว แม้พวกเราซึ่งเป็นอุบาสก อุบาสิกา หรือเป็นคฤหัสถ์ หรือเป็นชาวบ้าน ภาษาไทยธรรมดานี้ ก็ไม่เข้าใจพระวินัยเลย เราก้อยากจะทำตามที่เราคิดว่าดีแล้วเป็นบุญ

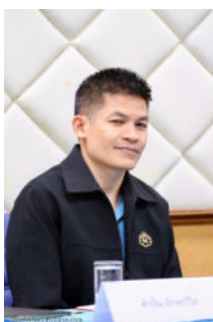

ถามว่า ไปทำบุญ ถามชาวพุทธง่าย ๆ ถามว่า ไปทำบุญคืออย่างไร เขาต้องคิดว่า ต้องไปทำบุญ ก็คือต้องไปที่วัด คือทำบุญต้องไปวัด ไปวัดแล้วทำอย่างไร? ก็ต้องเอาเงินทองไป ต้องใช้เงินทองทั้งสิ้น ถ้าเงินทองนั้นให้ในทางที่ถูก ก็คือ ไม่ได้ไปให้พระภิกษุ ให้ผู้ที่ดูแลจัดการ เพื่อที่จะได้ถวายสิ่งที่เหมาะสมกับภิกษุ อันนั้นก็เป็นที่ดี มีประโยชน์ ซึ่งควรจะเป็นอย่างนั้น แต่เขาไม่รู้ คิดว่าถ้าให้ถึงมือภิกษุจะได้บุญเยอะ หรือเห็นว่า ภิกษุท่านก็ช่วยเอาไปทำประโยชน์กับสาธารณประโยชน์ คิดว่าดินะท่านช่วยไปสร้างโรงพยาบาล ดีเสียอีกที่มีทั้งประธานฝ่ายสงฆ์ ประธานฝ่ายคฤหัสถ์ ช่วยกันทำกุศล

แต่เราไม่รู้พระวินัย เพราะฉะนั้น ต้องให้ถูกต้อง มีเรื่องอีกมากมาย เป็นเรื่องของการปฏิบัติธรรมที่ผิด เรื่องที่ไม่เข้าใจแม้พื้นฐานพระวินัย เพราะฉะนั้น เป็นชาวพุทธก็ต้องไตร่ตรอง แค่อ่านเรื่องนี้ก็มากมายแล้ว

อ.ทวิศักดิ์ :

อีกนิตหนึ่งนะครับ เพราะว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่า ผู้ที่คิดจะบวชเป็นภิกษุ ในอดีตที่ผ่านมา และทุกวันนี้ ก็บวชด้วยความไม่เข้าใจ ไม่ได้ศึกษาเลยว่า ตนเองมีความเคารพ ศรัทธา ในพระพุทธรศาสนาอย่างไร? และไม่เข้าใจว่า จากการสละเพศของคฤหัสถ์เป็นเพศบรรพชิตต้องประพฤติปฏิบัติตามสิกขาบทในพระวินัย ๒๒๗ ข้อตามที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ เรา ๆ ท่าน ๆ โดยทั่วไป ศีล ๕ ก็หนักพอสมควรสำหรับคนทั่ว ๆ ไป แต่ภิกษุ ศีล ๒๒๗ ข้อ มากมายเหลือเกิน แต่ก็ไม่ได้มีอธยาศัย ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย เพราะฉะนั้น ปัญหาใหญ่ของบ้านเมืองเราในปัจจุบัน มีผู้บวชเป็นภิกษุมิโทษในทุกกระดับ และโทษหนักก็มีมาก ตามที่เป็นข่าว กรณีเรื่องการรับเงินรับทอง เป็นเรื่องร้ายแรง และเป็นเรื่องใหญ่อยากให้อาจารย์คำปันกล่าว ว่าการที่คฤหัสถ์ ทำบุญกับภิกษุ ไม่ว่าจะทำบุญตักบาตรก็ดี การทำสังฆทาน การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา แล้วก็มีถวายปัจจัย มีการให้เงินอะไรต่าง ๆ เป็นผลร้ายต่อเราอย่างไร เป็นผลเสียอย่างไร ทั้งในตัวภิกษุเอง ได้รับโทษอย่างไร

อ.คำปัน :

ก่อนอื่นก็ขออนุญาตกล่าวถึงพยานะคำหนึ่ง ที่ได้ยินกันอยู่เสมอ ก็คือคำว่า "ปัจจัย" จริง ๆ ปัจจัยที่กล่าวถึง ก็คือ เครื่องอาศัยให้ชีวิตเป็นไปได้ หลัก ๆ ของมนุษย์เราก็คือ มีเครื่องนุ่งห่ม มีอาหาร

มีที่อยู่อาศัย และมีรักษาโรค นี่คือ ปัจจัย ๔ เพราะฉะนั้น สิ่งที่พุทธบริษัทที่เป็นอุบาสก อุบาสิกา ที่ควรจะถวายเป็นอภิกุศล ก็คือ ปัจจัย ๔ เหล่านี้ ไม่ใช่เงิน เงินไม่ใช่ปัจจัยที่เหมาะสมแก่เพศบรรพชิตเลย เพราะว่าเงินทอง เป็นเรื่องของคฤหัสถ์เท่านั้น เพราะว่า ก่อนที่พระภิกษุท่านจะบวช ต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจธรรมะ เป็นผู้ที่มีชีวิตที่สุขยิ่งคือเพศบรรพชิต มีความแตกต่างกันจากเพศคฤหัสถ์ อย่างสิ้นเชิง เมื่อมีความเข้าใจอย่างนี้ จึงสละชีวิตของความเป็นคฤหัสถ์ทุกประการ สละอาคาร บ้านเรือน สละวงศาคณาญาติ สละทรัพย์สมบัติทุกประการ ด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องว่า จะไม่เป็นคฤหัสถ์ แต่จะดำรงเพศที่สูงยิ่งกว่าคฤหัสถ์ เป็นผู้ที่ไม่เห็นโทษเห็นภัยของกิเลส เป็นผู้ที่มีความจริงใจที่จะมีความประพฤติกุศลตามพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตั้งแต่ตื่นจนหลับ เป็นเรื่องของการขัดเกลากิเลสทั้งหมด นี่จึงเป็นภิกษุในพระธรรมวินัยจริง ๆ ที่ศึกษาธรรมะ รักษาพระวินัย ขัดเกลากิเลสของตนเอง จะมามีความประพฤติดีเหมือนอย่างคฤหัสถ์ไม่ได้ โดยประการทั้งปวง

เพราะฉะนั้น ถ้ากล่าวถึงชีวิตของความเป็นบรรพชิต ตามพระธรรมวินัย จะมีความงดงาม เป็นเรื่องของการขัดเกลากิเลสทั้งหมด ความหมายหนึ่งของภิกษุในธรรมวินัย ก็คือ ผู้มีธรรมะอันงาม ก็คือ ผู้ที่มีแต่คุณความดี มีแต่สภาพธรรมฝ่ายดีเกิดขึ้นเป็นไป ที่จะทำให้

เป็นผู้ที่มีกาย มีวาจา มีจิต ทั้งดงาม เพราะมีสภาพธรรมะที่งดงาม
เกิดขึ้นในจิตของท่าน นี่คือความเป็นภิกษุในธรรมวินัย

แต่ถ้ามีความประพฤติดีที่ผิด ประพฤติไม่ตรงตามที่พระสัมมาสัม
พุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติไว้ เป็นการกระทำในสิ่งที่ผิด อย่างเช่น การ
รับเงิน การรับเงินของภิกษุ เป็นการล่วงละเมิดสิกขาบท สิกขาบท
ก็คือสิ่งที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ เพื่อประโยชน์ใน
การศึกษาที่จะได้น้อมประพฤติตาม เว้นในสิ่งที่ป็นโทษ และน้อม
ประพฤติในสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม ถ้ามีการรับเงินเมื่อไหร่ เป็นการล่วง
ละเมิดพระวินัย เป็นอาบัติ อาบัติก็คือ อาการที่ภิกษุกระทำผิดพระ
วินัย และมีโทษ การรับเงินของพระภิกษุ มีโทษ พระภิกษุจะเอา
เงินมาจากไหน? ถ้าคุห้ส่ถ่ไม่ถวย ถ่คุห้ส่ถ่ไม่ให้

เพราะฉะนั้น การที่คุห้ส่ถ่ให้เงินแก่ภิกษุ คุห้ส่ถ่ก็เป็นผู้ที่กระทำ
ในสิ่งที่ผิดด้วย เพราะไม่รู้ว่ ภิกษุในพระธรรมวินัยคือใคร จึง
กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควร กระทำไปด้วยความไม่รู้ ไม่เข้าใจถูก
เห็นถูก การกระทำของคุห้ส่ถ่ที่ถวยเงินแก่ภิกษุ เป็นเหตุให้
พระภิกษุล่วงละเมิดพระวินัย เป็นเหตุให้พระภิกษุเป็นผู้ที่มีโทษ ไม่
มุ่งประโยชน์ต่อพระภิกษุเลย ถ้ามีการถวยเงินแก่พระภิกษุ ก็
เท่ากับว่ เป็นการกระทำให้พระภิกษุท่านเป็นผู้ที่มีโทษ ถ้าหากว่
ท่านล่วงละเมิดสิกขาบทแล้วไม่แก้ไข ไม่ปลงอาบัติ เมื่อท่านตายไป
ในขณะที่ท่านยังมีโทษอยู่ ชาตินี้ว่ คือชาติที่ถ่ถ่จากความเป็นภิกษุ

ก็เกิดในอบายภูมิเท่านั้น แล้วใครเป็นผู้ที่ส่งท่านลงนรก หรือว่าเกิดในอบายภูมิ? ก็คือความประพฤติของคฤหัสถ์ ที่ไม่เข้าใจในพระธรรมวินัย

ในทางตรงกันข้าม ถ้าคฤหัสถ์ถวายเงินแก่พระภิกษุ ถ้าภิกษุรูปนั้นเป็นภิกษุในพระธรรมวินัย ท่านจะปฏิเสธโดยประการทั้งปวงว่า พระภิกษุในพระธรรมวินัย รับเงินและทองไม่ได้ พร้อมกับสามารถกล่าวอธิบายให้คฤหัสถ์ผู้นั้น ได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องได้ด้วย ก็เป็นการเกื้อกูลทั้งตนเองและผู้อื่น เพราะท่านเป็นผู้ที่มีความเข้าใจอย่างถูกต้องตามพระธรรมวินัยนั่นเอง

อ.ทวีศักดิ์ :

อาจารย์อรรถนพครับ ทุกวันนี้เราไปทำบุญ เราต้องการความสบายใจ อยากได้บุญ และที่สำคัญหลายกรณีเราทำบุญในพิธีกรรมต่าง ๆ โดยมีการอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว แต่ภิกษุที่เป็นผู้ประกอบพิธีกรรม เป็นภิกษุทุศีล ไม่มีศีลบริสุทธิ์ หรือเป็นอลัชชี แล้วการทำบุญของเรานั้นจะเกิดผลอะไรหรือไม่?

ผศ.อรรถนพ :

นี่ก็คือ ความไม่รู้ของชาวพุทธ พอมีผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นญาติผู้ใหญ่ เราก็ได้ยินข้อความว่า สามารถที่จะเจริญกุศลแล้วอุทิศส่วนกุศล ให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว มีข้อความอย่างนี้จริง แต่ต้องเป็นการ "เจริญสิ่งที่เป็นกุศล" จึงจะอุทิศได้ แต่ถ้าสิ่งนั้นไม่เป็นกุศล ไม่เป็นบุญ จะอุทิศได้ไหม? "อุทิศอกุศล" อุทิศบาป ได้ไหม? ภิกษุที่ทุศีล เราเอาเงินทองไปให้ ภิกษุได้รับเงินและทอง ภิกษุนั้นเป็นภิกษุทุศีล แน่แน่นอน เพราะรับเงินทอง ตรงนั้นเลย ไม่ต้องว่าก่อนหน้านั้นไป ทุศีลอะไรมา ถ้ารับเงินทองตรงนั้นเมื่อไหร่ ก็เป็นภิกษุที่ไม่ได้ทำตามพระธรรมวินัย เป็นผู้ทุศีล เพราะฉะนั้น ก็ไม่เป็นบุญด้วยเหตุ สองสถาน หนึ่ง เอาสิ่งที่ไม่สมควร คือ อภัยปิยยะ คือ สิ่งที่ไม่สมควร คือ เงินทอง ไปให้ภิกษุ และถ้าภิกษุนั้นรับ ภิกษุนั้นก็ ต้องอาบัติ ภิกษุนั้นก็เป็นภิกษุทุศีล หรือไม่ให้เงินทอง แม้ศฤงคารนั้นจะเข้าใจ พระวินัย แต่ภิกษุนั้นทุศีล แม้จะถวายสิ่งที่เหมาะสม มีภัตตาหาร จีวร เป็นต้น แต่ภิกษุนั้นทุศีล ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว ที่ไปอยู่ในภพภูมิ อย่างเช่นเป็นเปรต เขาก็ไม่สามารถที่จะอนุโมทนาได้ เพราะผู้ที่รับ ไม่เป็นเนื่อนาบุญ

และ ถ้ายังเอาเงินทองไปให้ภิกษุ ก็ยังไม่เป็นบุญ แล้วตรงไหนที่เป็น กุศล ที่จะอุทิศส่วนกุศลได้? ไม่มีส่วนที่เป็นกุศล มีแต่ส่วนที่ไม่เข้าใจ เพื่อความสบายใจเท่านั้น ว่าได้ทำอย่างนี้ ๆ เพราะฉะนั้น ชาวพุทธ ต้องเข้าใจ มีข้อความจริงว่า เจริญกุศลแล้วอุทิศให้ผู้ล่วงลับไปแล้วที่จะเป็น ปัตตานุโมทนามัย คือ การอุทิศส่วนกุศล แต่ต้องเป็น

กุศล เพราะฉะนั้น ถ้าไม่รู้ก็ทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ซึ่งในพระสูตรก็แสดงไว้ว่า ถ้าภิกษุผู้ใด แม้อุบาสกอุบาสิกาจะถวายสิ่งที่ควร แต่เปรตก็ไม่สามารถจะอนุโมทนาได้

อ.ทวิศักดิ์ :

มีเรื่องสำคัญที่อยากจะกราบท่านอาจารย์สุจินต์ได้กล่าวถึงความสำคัญจริง ๆ ของชาวพุทธ ต้องเป็นชาวพุทธที่มีปัญญา และปัญญาก็ต้องเกิดจากความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้อง เรานับถือพระพุทธศาสนา เราก็ต้องมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง ชาวพุทธจะมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งได้อย่างไรครับ

ท่านอาจารย์ :

คงไม่ถึมนะคะ ธรรมะเป็นสิ่งที่เข้าใจยากหรือง่าย? ค่ะ? เสียงเดียวกันหรือเปล่าคะ? หรือว่าหลายเสียง ธรรมะเป็นสิ่งที่จริงเข้าใจง่ายหรือยาก? ค่ะ? เสียงเดียวกันนะคะ ยาก เพราะลึกซึ้งอย่างยิ่ง ปัญหาทั้งหมด ไม่ว่าอะไรก็ตาม ที่ไหนก็ตาม เพราะไม่รู้จักเธรวาท แม้ว่าจะเรียกชื่อว่า เธรวาท บัญญัติในกฎหมายว่า "เธรวาท" แต่ถ้าไม่มีความเข้าใจธรรมะ จะเป็นเธรวาทได้ไหม?

เพราะฉะนั้น เราก็ต้องเข้าใจถึง เบื้องลึก ตั้งต้น ต้นตอจริง ๆ ว่า ไม่ว่าจะพูดคำอะไรก็ตาม อย่าเฝิน ต้องเข้าใจจริง ๆ ในแต่ละคำ มีสองคำ "เธระ-วาทะ" ขอเชิญคุณคำปิ่นค่ะ

อ.คำปิ่น :

ท่านอาจารย์ :

เธระ คือ มั่นคง วาทะ คือ ถ้อยคำ รวมกันเป็น ถ้อยคำที่มั่นคงครับ
ค่ะ ต้องเป็นผู้ที่เข้าใจพระธรรม ใช่มั้ย? ถ้าเข้าใจผิด มั่นคงได้ไหม? ก็ไม่มั่นคงแล้ว เพราะฉะนั้น ก็แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าเราจะใช้คำนี้ตามกฎหมายหรือว่าไม่ใช่ตามกฎหมายก็ตามแต่ แต่ก็รู้ว่า คำใด

ที่ไม่ใช่คำที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว แล้วคนนั้นเข้าใจคลาดเคลื่อน เป็นคำไม่จริง และ ไม่ตรง เพราะเหตุว่า ทุกคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นคำที่จริง เปลี่ยนไม่ได้อีกเลย วาจาสังจะทุกคำ

...เพราะฉะนั้น ถ้าไม่เข้าใจจริง ๆ เพียงเอ่ยคำว่าเถรวาท แต่ถ้าเข้าใจผิด ไม่ใช่เถรวาท เพราะฉะนั้น วาทะที่มั่นคงเพราะ เถระต้องเป็นผู้ที่ไม่ใช่เพราะบวชนาน คิดว่าบวชตั้งหลายปีคงมั่นคง ไม่ใช่ หรือว่า คนที่บวชเมื่อแก่ อายุมาก ก็เรียกว่าพระเถระ ก็ไม่ใช่ แต่ต้องเป็น "ธรรมเถระ" เท่านั้น ที่จะมั่นคงในพระธรรม จึงจะเป็น เถรวาท (เถระ - วาทะ) ไม่เปลี่ยนเลย...

...ด้วยเหตุนี้ ใครจะใช้คำว่าอะไรก็ตามแต่ แต่ ถ้าไม่เข้าใจธรรมะ ไม่ใช่เถรวาท ทุกคำ ต้องเข้าใจจริง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่อง พระภิกษุรับเงินทอง หรือว่า สำนักปฏิบัติ ซึ่งทำลายคำสอนของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งหมดนั้น ไม่ใช่เถรวาท เพราะเหตุว่าไม่ได้ เป็นผู้ที่มั่นคงว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าอย่างไร ก็เป็นเรื่องที่ ละเอียดยิบ ไม่ใช่เราจะหยิบยกเพียงบางประเด็น แต่ให้รู้ว่าเป็นจริง ๆ แล้วถ้าไม่มีความมั่นคง ในความเข้าใจที่ถูกต้อง ในคำของพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่เถรวาท

ภิกษุรับเงินทอง เป็นเถรวาทหรือเปล่า? พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัส ว่าอย่างไร? พระองค์เป็นผู้ที่ทรงบัญญัติสิกขาบทสำหรับพระภิกษุ เพื่อขัดเกลากิเลส ยิ่งกว่าคฤหัสถ์ เพราะผู้ที่บวชต้องรู้ว่าไม่ใช่คฤหัสถ์ แล้วบวชทำไม? ถ้าเป็นภิกษุเถรวาท บวชเพื่อขัดเกลากิเลสยิ่งขึ้น ในเพศบรรพชิต ซึ่งต่างกับคฤหัสถ์ ตั้งแต่ต้นจนหลัง ต้นขึ้น ก็รู้ แล้ว เราไม่ใช่คฤหัสถ์อีกต่อไป และสิ่งที่พระภิกษุต่างกับคฤหัสถ์ ก็ โดยสิกขาบทที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบัญญัติ เพื่อการขัดเกลากิเลส กิเลสมากมายมหาศาล ผู้ที่ฟังธรรมะในเพศคฤหัสถ์ สามารถ ที่จะดับกิเลสรู้แจ้งอริยสัจธรรม ถึงความเป็นพระโสดาบัน ถึงความเป็นพระสกทาคามี ถึงความเป็นพระอนาคามี เมื่อใดถึงความเป็น พระอรหันต์ จึงละเพศคฤหัสถ์ สู่เพศบรรพชิต เพราะไม่สามารถที่จะมีชีวิตอย่างคฤหัสถ์อีกต่อไปได้

เพราะฉะนั้น ต้องรู้ความจริง และ ความจริง ว่า ภิกษุคือใคร? ถ้า ไม่เข้าใจธรรมะ รับเงินทอง และมีสำนักปฏิบัติ ไม่ใช่เถรวาท...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

